

H O T Ă R Ă R E A nr.1-135/2021
cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului
de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021,
adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel

11 noiembrie 2021

municipiul Chișinău

Examinând contestația Inspecției procurorilor și cea a procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, audiind informația prezentată de către domnul Andrei Roșca, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe data de xx xxxxxx 2021 procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a remis Consiliului Superior al Procurorilor, în temeiul art.45 alin.(1) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, sesizarea cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, comise de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, în procesul exercitării urmăririi penale în cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx.

Circumstanțele reflectate în sesizarea de referință au fost cercetate de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxxx Xxxxx, care în decizia din xx.xx.2021 a identificat temei de tragere la răspundere disciplinară a ex-procurorului Anatolie Pitel, constatând în acțiunile acestuia indicii abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b) și e) din Legea nr.3/2016 - a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept; e) încălcarea gravă a legii, motiv din care a transmis această cauză disciplinară Colegiului de disciplină și etică, pentru examinare.

Prin hotărârea nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată de Colegiul de disciplină și etică, **s-a decis încetarea procedurii disciplinare** inițiată în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară.

La data de xx.xx.2021 Inspecția procurorilor a contestat hotărârea instanței de disciplină în termen, solicitând casarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliul Superior al Procurorilor nr.3-26/21 din 15.06.2021, privind încetarea procedurii disciplinare în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității și Cauze Speciale, Anatolie Pitel și adoptarea unei noi hotărâri, cu aplicarea sancțiunii disciplinare, conform prevederilor art.86 alin.(3) lit. b) din Legea nr.3/2016.

Împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/21 din 15.06.2021 a
depus contestație în temeiul art.85 alin.(3) din Legea nr.3/2016 **și procurorul-șef al**
Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion

Caracuian, din poziția de autor al sesizării privind abaterea disciplinară.

Analizând subiectul de referință, Consiliul Superior al Procurorilor va expune raționamentele de fapt și de drept relevante prin prisma circumstanțelor reținute în sesizarea disciplinară, a argumentelor autorului sesizării vizavi de acțiunile de urmărire penală efectuate și omisiunile depistate, a probelor stabilite în cadrul verificării disciplinare, a poziției procurorului de caz, a argumentelor Colegiului de disciplină și etică și ale contestatarilor hotărârii nr.3-26/2021 din 15.06.2021.

Circumstanțele reținute în sesizarea disciplinară.

Potrivit sesizării disciplinare, se relevă că materialele procesului penal nr. xxxxxxxxxxx și soluțiile adoptate de către ex-procurorul Anatolie Pitel au fost verificate în contextul controlului ierarhic superior. În asemenea circumstanțe a fost oportună examinarea acțiunilor ex-procurorului, în aspectul legalității tragerii la răspundere penală a cet. xxxxxxxx xxxxxxxx.

Astfel, în procesul controlului ierarhic s-a constatat că urmărirea penală pe cauza penală menționată a fost exercitată de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel.

Potrivit actului de acuzare emis de procuror, cet. xxxxxxxx xxxxxxxx a fost învinuit de faptul că, fiind cetățean al Republicii Moldova, intenționat a încălcat prevederile art.56 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, conform căruia, *"orice cetățean este obligat să manifeste un devotament sacru față de țară"*, precum și prevederile Legii cu privire la cetățenie nr.1024-XIV din 02.06.2000, potrivit căreia, *"orice cetățean este obligat să fie devotat Republicii Moldova, să respecte cu sfințenie Constituția și celelalte legi ale ei, să nu întreprindă nici o acțiune care i-ar prejudicia interesele și integritatea teritorială"*.

În acest sens, într-o perioadă de timp necunoscută organului de urmărire penală, xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxx a fost recrutat de către ofițerii Direcției Principale xxxxxxxx xxxxxxxx al xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx, care constituie serviciu de spionaj străin, primind însărcinarea de a culege și transmite informații pentru a fi utilizate în dauna intereselor Republicii Moldova.

Astfel, în perioada xx xxxxxxx 2016 - xx xxxxxxx 2017, xxxxxxxx xxxxxxx xxx ar fi avut mai multe întâlniri și discuții cu asistentul xxxxx xxxxx al xxxxxxxx xxxxxxxx în Republica Moldova, pe nume xxxxxxxx xxxxxxx xxxxxxx, care are statut de diplomat, dar de fapt este un ofițer sub acoperire al Direcției Principale xxxxxxxx xxxxxxxx al xxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxx.

În cadrul acțiunilor de urmărire penală s-au stabilit elemente certe ale acțiunilor lui xxxxxxxx xxxxxxx în calitate de ofițer al unui serviciu străin de spionaj, exprimate prin efectuarea întâlnirilor sistematice și clandestine, aplicarea metodelor și tehnicilor speciale de contra-filaj, utilizarea canalelor securizate și ascunse de legătură, oferirea recompenselor bănești pentru însărcinările efectuate.

S-a prezumat că, în cadrul întâlnirilor avute, xxxxxxxx xxxxxxx xxx i-a transmis lui xxxxxxxx xxxxxxx xxxxxxx date concrete anticipative privind strategiile și tacticile unor reforme legislative naționale de importanță majoră, acumulate de la figuri politice

decizionale, date personale și vulnerabilități ale persoanelor cu funcții înalte în stat, promotori ai reformelor politice, evoluția tactică a acțiunilor de implementare a Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, informații detaliate referitor la intențiile și planurile legislative ale grupurilor parlamentare de guvernământ, bazate pe date culese din interiorul formațiunilor politice, informații cu potențial strategic, pasibile a fi utilizate în dauna intereselor Republicii Moldova.

Acțiunile lui XXXXXX XXXXX XXX au fost încadrate conform **art. 337 alin.(I) din Codul penal - adică săvârșirea intenționată a acțiunilor în dauna suveranității și securității de stat a Republicii Moldova, prin spionaj, adică culegerea și transmiterea din însărcinarea serviciului de spionaj străin a altor informații, contra unor remunerări materiale, pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova.**

La data de xx.xx.2017 procurorul Anatolie Pitel a expediat Judecătorei Chișinău, sediul XXXXXX, pentru examinare în fond, cauza penală cu rechizitoriu de acuzare a cet. XXXXXXXX XXXXXXXX de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 337 alin.(I) Cod penal.

Reprezentarea învinuirii în instanța de judecată a fost susținută de același procuror.

Conform sentinței Judecătorei Chișinău, sediul XXXXX din xx xxxxxx 2018, XXXXXXXX XXXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 337 alin.(I) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de X ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de X ani. Totodată, corpurile delictelor - mijloace bănești în sumă de X dolari SUA, ridicate în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui XXXXXXXX XXXXXXXX, au fost considerate ca bunuri provenite din activitatea criminală și, respectiv, transmise în contul statului.

Prin decizia din xx xxxx 2019 Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXX XXXXXXXX, și a casat sentința Judecătorei Chișinău, sediul XXXXXX din xx xxxxxx 2018, dispunând rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată. Totodată, prin decizia vizată, XXXXXXXX XXXXXXXX a fost eliberat imediat de sub arest.

Drept temei de casare de către Curtea de Apel a sentinței din xx.xx.2018 au fost reținute erorile admise de către instanță la judecarea cauzei în fond.

Este important a se menționa că acuzatorul de stat XXXXXXXX XXXXXXXX, în cadrul ședinței din instanța de apel, a solicitat respingerea apelurilor declarate, ca fiind neîntemeiate, considerând sentința pronunțată una legală și motivată.

După remiterea cauzei la rejudecare (*prin decizia Curții de Apel xx.xx.2019*), învinuirea în instanța de judecată a fost susținută de procurorul XXXXXXXX XXXXXXXX, care potrivit prevederilor art. 53 alin.(2) și 320 alin. (5) din Cod de procedură penală, prin ordonanța din xx.xx.2020, a renunțat integral la învinuirea adusă inculpatului XXXXXXXX XXXXXXXX, din motiv că în acțiunile acestuia nu au fost stabilite elementele componenței de infracțiune incriminate.

Reieșind din probele analizate, acuzatorul de stat a ajuns la concluzia că nu a fost stabilit faptul transmiterii informațiilor pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova. În acest context el a menționat că, la formularea învinuirii, nu au fost indicate la concret care informații au fost culese și transmise reprezentantului serviciului de spionaj

străin, pasibile a fi utilizate în dauna intereselor Republicii Moldova, or, în actul de acuzare sunt folosite doar termenele generale despre aceste informații.

De asemenea, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost probat faptul primirii de către XXXXXXX XXXXXXX din partea X.XXXXX (conform învinuirii – reprezentantul serviciului de spionaj străin) a unor remunerări materiale, pentru culegerea și transmiterea altor informații, care conform actului de învinuire, pot fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova.

În ordonanța privind renunțarea integrală la învinuire acuzatorul de stat a concluzionat că în acțiunile inculpatului XXXXXXX XXXXXXX lipsesc atât latura obiectivă cât și latura subiectivă ale infracțiunii prevăzute de art. 337 Cod penal, adică acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii - trădarea de patrie.

Totodată, reieșind din probele cercetate a fost stabilit că XXXXXXX XXXXXXX nu a fost cunoscut faptul că cet.XXXXX face parte din serviciu de spionaj străin (ofițer al Direcției Principale XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX al XXXXX XXXXXXX XXXXXXX) și a discutat cu ultimul știind că el este reprezentant al XXXXXXXXXX în Republica Moldova, astfel nu a avut intenția de a contacta cu serviciile de spionaj ale XXXXXXX și respectiv de a transmite acestora careva informații.

Culegerea și transmiterea, din însărcinarea serviciului de spionaj străin, a altor informații - este un semn calificativ al infracțiunii incriminate, adică în cazul analizat contează nu doar caracterul informațiilor, dar faptul că acestea sunt transmise sau culese din însărcinarea serviciului de spionaj străin. Dacă alte informații sunt culese sau transmise din propria inițiativă a făptuitorului ori din însărcinarea altor instituții decât serviciile de spionaj străine, **art. 337 Cod penal** este inaplicabil.

În ședința de judecată acuzatorul de stat, XXXXXXX XXXXXXX, a făcut referire la prevederilor **art. 101 alin. (5) Cod de procedură penală** - astfel că hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații și a menționat că în prezenta cauza penală învinuirea este bazată doar pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

Drept consecință, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXXX, din xx.xx.2020 inculpatul XXXXXXX XXXXXXX a fost achitat, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În asemenea circumstanțe XXXXXXX XXXXXXX ilegal a fost privat de libertate timp de X ani și X luni, fiind reținut la data de xx.xx.2017 și liberat tocmai la data de xx.xx.2019.

Conform concluziei autorului sesizării, pe acest caz ex-procurorul Anatolie Pitel a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și cu admiterea încălcărilor grave de lege.

Circumstanțe stabilite în cadrul verificării disciplinare.

Urmare a verificărilor efectuate, Inspekția procurorilor a reținut toate argumentele reflectate în sesizarea disciplinară întocmită pe caz, menționându-se că acestea și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

În acest sens, Inspekția procurorilor a confirmat, în contextul cercetărilor

disciplinare efectuate, că acțiunile ex-procurorului Anatolie Pitel, în cadrul cauzei penale nr. xxxxxxxxxxxx de învinuire a cet xxxxxxxx xxxxxxxx, constituie abatere disciplinară prevăzută de art. art. **38 lit. a), b) și e)** din Legea nr.3/2016, adică **îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, aplicarea necorespunzătoare a legislației și încălcarea gravă a legii.**

Comiterea abaterii disciplinare se confirmă prin următoarele probe ale materialelor sesizării și cauzei penală nr. xxxxxxxxxxxx: *copia ordonanței privind pornirea urmăririi penale; copia ordonanței de punere sub învinuire în care contrar art. 281 din Codul de procedură penală nu sunt indicate învinuiri concrete referitoare la vinovăția și principiile calificative ale infracțiunii; copia rechizitoriului în care nu sunt analizate dovezile confirmătoare și vinovăția învinuitului, așa cum prevede cerințele art. 296 din Codul de procedură penală; copia ordonanței privind renunțarea integrală la învinuirea din xx.xx.2020; copia sentinței Judecătoriei Chisinau, sediul xxxxxxxx din xx.xx.2020 s.a.*

Inspectorul a mai rezumat că, prin acțiunile sale, ex-procurorul Anatolie Pitel a încălcat inclusiv prevederile art. art. 1, 6, 8, 19 alin. (3), 52, 53, 254, 281, 296 și 320 al (5) din Codul de procedură penală și principiului supremației legii, prevăzut în pct. 6.1.1 și 6.1.4 din Codul de etică al procurorilor, prin ce a atins onoarea, imaginea și prestigiul Procuraturii.

Argumentele ex-procurorului Anatolie Pitel

Fiind audiat în cadrul verificării sesizării, ex-procurorul Anatolie Pitel a menționat că a exercitat urmărirea penală în privința lui xxxxxxxx xxxxxxxx în strictă conformitate cu legislația procesual penală. Alegațiile autorului sesizării le consideră neîntemeiate, ca fiind declarative și subiective, poziție exprimată inclusiv în referința depusă.

Este de părerea că sesizarea a fost depusă de către o persoană neîmputernicită, deoarece procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Caracuian, nu cade sub incidența persoanelor cu drept de sesizare, indicate în art. 43 alin.(1) din Legea nr.3/2016.

Prin urmare, făcând referire la prevederile art.3 alin.(4), (5), art.33 alin.(2), art.37 lit. b) din Legea nr.3/2016, consideră acesta, că prin depunerea sesizării de către procurorul - șef al PCCOCS, Ion Caracuian, care este și procuror ierarhic superior, se admite o imixtiune în independența decizională a procurorului.

Totodată, și-a expus opinia că sesizarea are un caracter tendențios și subiectiv, fiind făcută cu scopul de a legaliza într-o formă sau alta decizia procurorului xxxxxxxx xxxxxxxx, care a reprezentat acuzarea de stat în cauza penală de învinuire a lui xxxxxxxx xxxxxxxx, iar ulterior, a emis ordonanța de renunțare la învinuire, drept consecință instanța de judecată pronunțând o sentință de achitare a lui xxxxxxxx xxxxxxxx.

Consideră că la examinarea prezentei proceduri disciplinare urma să se rețină faptul că *pronunțarea sentinței de achitare în cauza penală de învinuire a lui xxxxxxxx xxxxxxxx nu a avut loc ca consecință a examinării probelor sau a administrării de probe noi, despre care nu s-a cunoscut la urmărirea penală, dar s-a produs ca rezultat al renunțării procurorului la acuzare.*

Decizia Colegiului de disciplină și etică

La emiterea hotărârii pe acest caz, Colegiul de disciplină și etică a statuat că în cadrul examinării procedurii disciplinare nu au fost identificate temeiuri rezonabile de învinuire ex-procurorului Anatolie Pitel a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură. Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspekția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, nu se poate reține existența indicilor care să contureze săvârșirea de către ex-procurorului Anatolie Pitel a vreunei abateri disciplinare.

În egală măsură Colegiul de disciplină și etică a expus și raționamentele vis-a-vis de decizia adoptată. Astfel, s-a menționat că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Pentru a decide în acest fel, Colegiul de disciplină și etică a reținut, în esență, că constatările Inspekției cu privire la reținerea și privarea ilegală de libertate a lui XXXXXXX XXXXXXX sunt neîntemeiate, deoarece se bazează exclusiv pe faptul emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2019, prin care acesta a fost eliberat de sub arest. În cadrul urmăririi penale și reprezentării învinuirii în instanța de judecată, lui XXXXXXX XXXXXXX i-a fost aplicată măsura preventivă - arestul preventiv, prin încheierile instanței de judecată fiind satisfăcute demersurile procurorului, legalitatea aplicării și prelungirii căreia a fost verificată inclusiv de instanța ierarhic superioară la examinarea recursurilor apărării.

Mai mult, instanța de disciplină consideră că Inspekția procurorilor nu a constatat, care sunt acțiunile ex-procurorului ce demonstrează îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, *care anume legislație nu a fost aplicată corespunzător și care lege a fost grav încălcată de către acesta.*

Totodată, Colegiul reține că „*simplul fapt al aprecierii diferite a probelor de către diferiți acuzatori de stat, nu poate constitui abatere disciplinară, or, potrivit prevederilor art. 101 alin. (2) din Codul de procedură penală, procurorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, iar potrivit prevederilor art.3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează*”.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Derularea circumstanțelor enunțate denotă că soluțiile adoptate de ex-procuror constituie ”propria convingere”, deoarece nu a fost identificat faptul anulării de către procurorul ierarhic superior sau de către instanța de judecată a cărorva acte sau acțiuni procedurale efectuate sau emise de către ex-procurorului Anatolie Pitel.

În concluzie, Colegiul de disciplină și etică a stabilit că în acțiunile ex-procurorului

Anatolie Pitel nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară prevăzute în art.38 lit. a), b), e) din Legea nr.3/2016, fapt pentru care a decis încetarea procedurii disciplinare.

Argumentele contestatarilor hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021

Autorul contestației XXXXXX XXXXX, inspector din cadrul Inspecției procurorilor, a invocat faptul că poziția Colegiului este greșită, deoarece nu s-a dat apreciere *argumentelor autorului sesizării, materialelor Inspecției procurorilor și nu a apreciat corect probele acumulate, care demonstrează ferm comiterea abaterii disciplinare imputate procurorului Anatolie Pitel, dar sa bazat pe poziția de apărare a ultimului.*

Conform argumentelor din contestație, procurorul Anatolie Pitel, contrar prevederilor art. 281 din Codul de procedură penală, fără a acumula probe concludente și suficiente, ilegal l-a pus sub învinuire pe XXXXXXX XXXXXXX și fără a analiza în rechizitoriu probele menite să confirme fapta și vinovăția învinuitului, așa cum este prevăzut în art. 296 alin. (2) din Codul de procedură penală, a expediat cauza penală în instanța de judecată.

Mai mult, reprezentând învinuirea în instanța de judecată, procurorul Anatolie Pitel nu a apreciat corect probele care confirme sau infirmă vinovăția lui XXXXXXX XXXXXXX și a orientat greșit instanța de judecată la condamnarea lui XXXXXXX XXXXXXX în lipsă probelor concludente despre comiterea infracțiunii.

Contestatarul a probat insinuarea de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către Anatolie Pitel în cadrul verificării sesizării prin ordonanța de punere sub învinuire, care este vagă și necorectă, rechizitoriul întocmit în lipsa probelor concludente, discursul procurorului în ședința de judecată și ordonanța acuzatorului de stat din xx.xx.2020 privind renunțarea integrală la învinuire.

Potrivit celui de-al doilea contestatar, procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, „Hotărârea Colegiului de disciplină și etică este o preluare a poziției arbitrare a ex-procurorului vizat, fără a se expune asupra tuturor circumstanțelor descrise în sesizare. ”

Consideră contestatarul că nu poate fi justificată opinia Colegiului de disciplină și etică, potrivit căruia „*soluțiile adoptate de ex-procuror constituie „propria convingere”, ce reiese din raționamentele că nu a fost identificat faptul anulării a careva acte sau acțiuni procedurale efectuate sau emise de către ex-procurorul Anatolie Pitel de către procurorul ierarhic superior sau de către instanța de judecată.*”

Respectiv, din aceste considerente, a concluzionat că sesizarea a fost examinată superficial și neobiectiv, hotărârea fiind una neîntemeiată, deoarece din sesizare rezultă clar, cert și indubitabil comiterea de către ex-procurorul Anatolie Pitel a unor fapte ce urmează a fi calificate drept abateri disciplinare stabilite la art.38 lit. a), e) din Legea nr.3/2016 - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, precum și încălcarea gravă a legii.

Din considerentele menționate supra, contestatarul a optat *asupra poziției de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu cu admiterea încălcărilor prevederilor Codului de procedură penală din partea procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel (funcție deținută la momentul abaterilor disciplinare).*

Pozițiile exprimate în ședință.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 11.11.2021 **inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, XXXXXX XXXXX**, a susținut argumentele expuse în contestație, solicitând casarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică **nr.3-26/2021 din 15.06.2021** în privința ex-procurorului Anatolie Pitel și adoptarea unei noi hotărâri, conform prevederilor art.86 alin. (3) lit. b) din Legea nr.3/2016.

Inspectorul a apreciat ca fiind greșită și părtinitoare poziția Colegiului de disciplină și etică vis-a-vis de acțiunile ex-procurorului Anatolie Pitel. Conform argumentelor prezentate, toate acțiunile ex-procurorului, în ansamblul lor, sunt încălcări ale prevederilor legale.

Ex-procurorul Anatolie Pitel, fiind prezent în cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor, a solicitat respingerea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, pe care o consideră legală și întemeiată.

Întru argumentarea poziției sale, ex-procurorul **Anatolie Pitel** a susținut că, până în prezent, nu există nici o ordonanță, nici o încheiere a instanței de judecată care să constate ilegalitatea unor acte de procedură emise sau efectuate de către procurorul de caz, prin care să fi fost încălcate drepturile lui XXXXXXXX XXXXXXXX.

A mai menționat că dosarul în speță este unul mai vechi, pornit de către alt procuror. Inițial pe dosar figurau mai multe persoane, demnitari publici, inclusiv deputați, care aveau contacte strânse cu reprezentanți ai serviciilor străine, în cazul dat - ofițeri ai XXXXXXXX XXXXXXXX al XXXXXXXX XXXXXXXX. În acea perioadă X din acei ofițeri au fost expulzați, unul din aceștia 1-a scos la iveală și a început a lucra cu un fost agent din Republica Moldova, anume XXXXXXXX XXXXXXXX. S-a stabilit că ofițerul dat este al treilea care lucrează cu XXXXXXXX, acesta din urmă deținând în perioada vizată funcții cheie în XXXXXXXX XXXXXXXX. Toate întâlnirile acestora erau organizate și purtau un caracter secret.

Consideră că încadrarea acțiunilor lui XXXXXXXX XXXXXXXX în prevederile art. 337 Cod penal este una corectă și legală, deoarece infracțiunea de trădare de patrie nu prevede doar transmiterea informațiilor secrete, ci și îndeplinirea la comandă a anumitor sarcini de către funcționari de stat.

Ex-procurorul Anatolie Pitel a statuat asupra poziției sale de apărare, potrivit căreia, după acumularea probatoriului la faza de urmărire penală, decizia de expediere a cauzei penale în instanța de judecată nu a fost o decizie unilaterală a procurorului de caz, ci a membrilor grupului de urmărire penală.

Mai mult, a reținut că în privința sa până în prezent nu a fost inițiat nici un proces penal, sau civil, prin care să fie contestate acțiunile sale vizavi de cauza penală

instrumentată.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Examinând argumentele formulate de către autorul sesizării în raport cu actele procedurii disciplinare, precum și cu probele administrate, analizând opiniile Inspecției procurorilor și ale procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, expuse în contestație, în același timp având în vedere explicațiile ex-procurorului Anatolie Pitel pe acest caz, Consiliul Superior al Procurorilor consideră întemeiat să admită contestațiile depuse și să caseze hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, cu adoptarea unei noi hotărâri privind constatarea comiterii de către ex-procurorul Anatolie Pitel a abaterii disciplinare, bazându-se pe următoarele raționamente, care au determinat adoptarea soluției.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, este total greșită abordarea Colegiului de disciplină și etică, preluată la examinarea acestei proceduri disciplinare, deoarece au fost scoase în evidență doar unele circumstanțe care îl dezvinovățesc pe ex-procurorul Anatolie Pitel și nu a fost dat răspuns la constatările din sesizare și actele întocmite de Inspecția procurorilor, astfel încât să se facă dovada că s-au luat în vedere integral argumentele prezentate de către părți în această procedură.

În condițiile expuse, când aspecte importante au rămas fără analiza relevantă, Consiliul Superior al Procurorilor consideră că hotărârea Colegiului de disciplină și etică nu este motivată, nu conține analiza profundă a faptelor reținute în sarcina procurorului vizat și, pe cale de consecință, nu întrunește condițiile de calitate pentru a susține temeinicia unei decizii.

Materialele procedurii disciplinare demonstrează o atitudine neglijentă și lipsă de profesionalism din partea ex-procurorului Anatolie Pitel la instrumentarea cauzei penale și la reprezentarea în instanța de judecată a învinuirii în numele statului, ce a condiționat orientarea greșită a instanței de judecată, în lipsă probelor concludente despre comiterea infracțiunii și pronunțarea unei sentințe de condamnare ilegale.

Sub aspectul laturii obiective a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) și e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor reține că ex-procurorul Anatolie Pitel, fiind persoană cu funcție de demnitate publică și conștientizând rolul și importanța atribuțiilor ce îi reveneau în cadrul exercitării funcției, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, precum și a încălcat grav prevederile legii la calificarea juridică a infracțiunii pe cauza penală vizată.

Latura subiectivă, constatată în prezentul caz disciplinar, se deduce din modul în care procurorul și-a gestionat activitatea și din manifestarea inadecvată față de aplicarea prevederilor legale, care arată că acesta, în virtutea funcției deținute, a prevăzut rezultatele faptelor sale pe care, chiar dacă nu le-a urmărit, a acceptat producerea lor.

Prin conduita sa procesuală, ex-procurorul Anatolie Pitel a arătat într-o manieră inexplicabilă și inadmisibilă, care nu poate fi îndreptățită, că a desconsiderat atribuțiile de serviciu ce îi reveneau și a acționat total necorespunzător, deși era obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru a asigura drepturile persoanei.

În aceeași ordine de idei, Consiliul consideră că este inacceptabilă concluzia

Colegiului de disciplină și etică cu referire prestația profesională a ex-procurorului Anatolie Pitel și la rolul său în examinarea cazului dat, bazat pe independența procesuală garantată de lege.

Principiul independenței procesuale a procurorului este, fără îndoială, un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil.

Cu alte cuvinte, procurorul trebuie să manifeste o atitudine activă în apărarea propriei independențe, dar și a independenței de sistem, a sistemului organelor de Procuratură. De aceea Codul de etică a legat, în mod firesc, principiul independenței de celelalte principii etice, cum ar fi imparțialitatea, corectitudinea, integritatea, etc.

Independența presupune faptul că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire al procurorului atunci când are de luat o decizie în exercițiul atribuțiilor de serviciu. Independența procurorului implică, în egală măsură, respectarea incompatibilităților și interdicțiilor prevăzute de lege, dar și dezvoltarea capacității de a respinge factorii de natură externă sau internă care ar putea influența sau crea aparența unei influențe în luarea deciziilor și exercitarea atribuțiilor.

În mod concret, independența procurorului presupune:

- capacitatea acestuia de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție (influență) internă sau externă;
- capacitatea acestuia de a conștientiza factorii interni sau externi ce influențează sau creează aparența unei influențe;
- capacitatea acestuia de a respinge factorii de natură externă ce influențează sau creează aparența unei influențe.

În paragraful 6 din Avizul nr. 13 (2018) "Independența, responsabilitatea și etica procurorilor", CCPE reamintește, așa cum a făcut în cursul activității sale anterioare, *că funcția procurorilor și modul în care aceasta este exercitată trebuie să fie compatibile cu respectarea dreptului persoanelor la un proces echitabil în conformitate cu articolul 6 din Convenția europeană a drepturilor omului. În același timp, procurorii își îndeplinesc atribuțiile în cadrul principiului statului de drept, care necesită respectarea unui anumit număr de valori fundamentale, cum ar fi imparțialitatea, transparența, onestitatea, prudența, corectitudinea și contribuția la calitatea justiției. Pentru a spori încrederea publicului în sistemul de justiție, procurorii trebuie să fie în permanență preocupați să se asigure că aceste valori sunt respectate și că ele le ghidează activitatea.*

Totuși, Consiliul notează că acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind o posibilitate de a acționa după propria voință, deoarece independența nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta reprezintă o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii.

În altă ordine de idei, Consiliul Superior al Procurorilor consideră neîntemeiate raționamentele ex-procurorului Anatolie Pitel, expuse în cadrul verificării sesizării de către Inspekția procurorilor, referitoare la incompetența procurorului - șef al PCCOCS de a depune o sesizare în privința subalternului său, ca fiind o persoană neîmputernicită, care a admis o imixtiune în independența decizională a procurorului.

Potrivit Regulamentului privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului

Superior al Procurorilor nr. 12-240/16 din 29.09.2016, pct. 2.1 lit. f) și Regulamentul Procuraturii aprobat Ordinul Procurorului General nr. 24/28 din 24 septembrie 2016 (*Monitorul Oficial nr. 369-378/1798 din 28.10.2016*) cap. V, sec. 3, alin. (2) lit. 1), procurorii-șefi sunt subiecți cu drept de sesizare cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară.

Subsidiar, Consiliul este pe poziția că ex-procurorul Anatolie Pitel la instrumentarea cauzei penale de referință a acționat prin încălcarea normelor de probare a vinovăției. CtEDO a enumerat o serie de cauze în care condamnarea s-a bazat pe probe insuficiente și impertinente, (*Adamco vs Slovacia* (cererea nr. 45084/14), *Zhang vs Ucraina* (cererea nr.6970/15) *Barberă, Messegue și Jabardo vs Spania* (cererea nr. 10590/83)), astfel că inculpații s-au adresat la Curtea Europeană, pentru solicitarea reparării prejudiciului moral. În acest sens, potrivit contestatarului, nu poate fi tolerată „condamnarea neconținută a Republicii Moldova la CtEDO din motivul acțiunilor unor procurori, iar sancțiunea disciplinară are și funcția de prevenire a abaterilor disciplinare pe viitor or, este prejudiciată nu doar o singură persoană sau bugetul de stat, ci imaginea Procuraturii și justiției în ansamblu.”

Potrivit Avizului nr. 9 al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (Carta de la Roma) din 17.12.2014, procurorii ar trebui să decidă urmărirea penală a unei persoane **având la bază numai probe temeinice, care se consideră în mod rezonabil a fi de încredere și admisibile.**

Astfel, Consiliul dă o apreciere critică modului în care Colegiul de disciplină și etică a analizat selectiv faptele imputate ex-procurorului Anatolie Pitel și a omis să se expună asupra unor împrejurări importante, relevante acestei cauze disciplinare și a analizat doar parțial faptele procurorului, axându-se, mai cu seamă, pe poziția de apărare a acestuia.

Respectiv, ținând cont de raționamentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază că fiind pripită concluzia Colegiului de disciplină și etică, expusă în Hotărârea nr.3-26/2021 din 15.06.2021, cu referire la lipsa în acțiunile ex-procurorului Anatolie Pitel a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b), e) din Legea nr.3 din 25.02.2016 și decide casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri, având în vedere demisionarea acestuia din funcție la data de xx.xx.2019 (Ordinul Procurorului General nr.xxx-x din xx.xx.2019).

Pentru aceste motive, ținând cont de toate circumstanțele reliefate, în temeiul art.36, art.37, art.38 lit. a), b) și e), art. 51 alin. (1) lit. c); art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art.86 alin.(3) lit. b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; capitolul 9 pct.9.11 lit. b) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. b) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor –

HOTĂRĂȘTE:

1. A admite contestațiile Inspecției procurorilor și procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, declarate împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică **nr.3-26/2021 din 15.06.2021**, adoptată în

privința ex-procurorului Anatolie Pitel.

2. A casa hotărârea Colegiului de disciplină și etică **nr.3-26/2021 din 15.06.2021**, emisă în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, cu adoptarea unei noi hotărâri.

3. A constata comiterea de către ex-procurorul Anatolie Pitel a abaterii disciplinare prevăzută de **art.38 lit. a) și e)** din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și a sista procedura disciplinară, din motiv că procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

4. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

5. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Natalia MOLOȘAG	<i>semnat</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>absentă</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia MĂRGINEANU	<i>absentă</i>
9.	Ion GUCEAC	<i>semnat</i>
10.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
11.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC